

ZAKON
O POTVRĐIVANJU DOPUNSKOG PROTOKOLA ŽENEVSKIM KONVENCIJAMA OD 12.
AVGUSTA 1949. GODINE, O USVAJANJU DODATNOG ZNAKA RASPOZNAVANJA
(PROTOKOL III)

Član 1

Potvrđuje se Dopunski protokol Ženevskim konvencijama od 12. avgusta 1949. godine, o usvajanju dodatnog znaka raspoznavanja (Protokol III), u originalu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2

Tekst Dopunskog protokola iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

PROTOCOL ADDITIONAL TO THE GENEVA CONVENTIONS OF 12 AUGUST 1949, AND
RELATING TO THE ADOPTION OF AN ADDITIONAL DISTINCTIVE EMBLEM (Protocol
III)

Preamble

The High Contracting Parties,

(PP1) Reaffirming the provisions of the Geneva Conventions of 12 August 1949 (in particular Articles 26, 38, 42 and 44 of the First Geneva Convention) and, where applicable, their Additional Protocols of 8 June 1977 (in particular Articles 18 and 38 of Additional Protocol I and Article 12 of Additional Protocol II), concerning the use of distinctive emblems,

(PP2) Desiring to supplement the aforementioned provisions so as to enhance their protective value and universal character,

(PP3) Noting that this Protocol is without prejudice to the recognized right of High Contracting Parties to continue to use the emblems they are using in conformity with their obligations under the Geneva Conventions and, where applicable, the Protocols additional thereto,

(PP4) Recalling that the obligation to respect persons and objects protected by the Geneva Conventions and the Protocols additional thereto derives from their protected status under international law and is not dependent on use of the distinctive emblems, signs or signals,

(PP5) Stressing that the distinctive emblems are not intended to have any religious, ethnic, racial, regional or political significance,

(PP6) Emphasizing the importance of ensuring full respect for the obligations relating to the distinctive emblems recognized in the Geneva Conventions, and, where applicable, the Protocols additional thereto,

(PP7) Recalling that Article 44 of the First Geneva Convention makes the distinction between the protective use and the indicative use of the distinctive emblems,

(PP8) Recalling further that National Societies undertaking activities on the territory of another State must ensure that the emblems they intend to use within the framework of such activities may be used in the country where the activity takes place and in the country or countries of transit,

(PP9) Recognizing the difficulties that certain States and National Societies may have with the use of the existing distinctive emblems,

(PP10) Noting the determination of the International Committee of the Red Cross, the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies and the International Red Cross and Red Crescent Movement to retain their current names and emblems, Have agreed on the following:

Article 1

Respect for and scope of application of this Protocol

1. The High Contracting Parties undertake to respect and to ensure respect for this Protocol in all circumstances.
2. This Protocol reaffirms and supplements the provisions of the four Geneva Conventions of 12 August 1949 («the Geneva Conventions») and, where applicable, of their two Additional Protocols of 8 June 1977 («the 1977 Additional Protocols») relating to the distinctive emblems, namely the red cross, the red crescent and the red lion and sun, and shall apply in the same situations as those referred to in these provisions.

Article 2

Distinctive emblems

1. This Protocol recognizes an additional distinctive emblem in addition to, and for the same purposes as, the distinctive emblems of the Geneva Conventions. The distinctive emblems shall enjoy equal status.
2. This additional distinctive emblem, composed of a red frame in the shape of a square on edge on a white ground, shall conform to the illustration in the Annex to this Protocol. This distinctive emblem is referred to in this Protocol as the »third Protocol emblem«.
3. The conditions for use of and respect for the third Protocol emblem are identical to those for the distinctive emblems established by the Geneva Conventions and, where applicable, the 1977 Additional Protocols.
4. The medical services and religious personnel of armed forces of High Contracting Parties may, without prejudice to their current emblems, make temporary use of any distinctive emblem referred to in paragraph 1 of this Article where this may enhance protection.

Article 3

Indicative use of the third Protocol emblem

1. National Societies of those High Contracting Parties which decide to use the third Protocol emblem may, in using the emblem in conformity with relevant national legislation, choose to incorporate within it, for indicative purposes:
  - a) a distinctive emblem recognized by the Geneva Conventions or a combination of these emblems; or
  - b) another emblem which has been in effective use by a High Contracting Party and was the subject of a communication to the other High Contracting Parties and the International Committee of the Red Cross through the depositary prior to the adoption of this Protocol. Incorporation shall conform to the illustration in the Annex to this Protocol.
2. A National Society which chooses to incorporate within the third Protocol emblem another emblem in accordance with paragraph 1 above, may, in conformity with national legislation, use the designation of that emblem and display it within its national territory.
3. National Societies may, in accordance with national legislation and in exceptional circumstances and to facilitate their work, make temporary use of the distinctive emblem referred to in Article 2 of this Protocol.
4. This Article does not affect the legal status of the distinctive emblems recognized in the Geneva Conventions and in this Protocol, nor does it affect the legal status of any particular emblem when incorporated for indicative purposes in accordance with paragraph 1 of this Article.

Article 4

International Committee of the Red Cross and International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies

The International Committee of the Red Cross and the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, and their duly authorized personnel, may use, in exceptional circumstances and to facilitate their work, the distinctive emblem referred to in Article 2 of this Protocol.

Article 5

Missions under United Nations auspices

The medical services and religious personnel participating in operations under the auspices of the United Nations may, with the agreement of participating States, use one of the distinctive emblems mentioned in Articles 1 and 2.

Article 6

Prevention and repression of misuse

1. The provisions of the Geneva Conventions and, where applicable, the 1977 Additional Protocols, governing prevention and repression of misuse of the distinctive emblems shall apply equally to the third Protocol emblem. In particular, the High Contracting Parties shall take measures necessary for the prevention and repression, at all times, of any misuse of the distinctive emblems mentioned in Articles 1 and 2 and their designations, including the perfidious use and the use of any sign or designation constituting an imitation thereof.

2. Notwithstanding paragraph 1 above, High Contracting Parties may permit prior users of the third Protocol emblem, or of any sign constituting an imitation thereof, to continue such use, provided that the said use shall not be such as would appear, in time of armed conflict, to confer the protection of the Geneva Conventions and, where applicable, the 1977 Additional Protocols, and provided that the rights to such use were acquired before the adoption of this Protocol.

Article 7

Dissemination

The High Contracting Parties undertake, in time of peace as in time of armed conflict, to disseminate this Protocol as widely as possible in their respective countries and, in particular, to include the study thereof in their programmes of military instruction and to encourage the study thereof by the civilian population, so that this instrument may become known to the armed forces and to the civilian population.

Article 8

Signature

This Protocol shall be open for signature by the Parties to the Geneva Conventions on the day of its adoption and will remain open for a period of twelve months.

Article 9

Ratification

This Protocol shall be ratified as soon as possible. The instruments of ratification shall be deposited with the Swiss Federal Council, depositary of the Geneva Conventions and the 1977 Additional Protocols.

Article 10

Accession

This Protocol shall be open for accession by any Party to the Geneva Conventions which has not signed it. The instruments of accession shall be deposited with the depositary.

Article 11

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force six months after two instruments of ratification or accession have been deposited.
2. For each Party to the Geneva Conventions thereafter ratifying or acceding to this Protocol, it shall enter into force six months after the deposit by such Party of its instrument of ratification or accession.

Article 12

Treaty relations upon entry into force of this Protocol

1. When the Parties to the Geneva Conventions are also Parties to this Protocol, the Conventions shall apply as supplemented by this Protocol.
2. When one of the Parties to the conflict is not bound by this Protocol, the Parties to the Protocol shall remain bound by it in their mutual relations. They shall furthermore be bound by this Protocol in relation to each of the Parties which are not bound by it, if the latter accepts and applies the provisions thereof.

Article 13

Amendment

1. Any High Contracting Party may propose amendments to this Protocol. The text of any proposed amendment shall be communicated to the depositary, which shall decide, after consultation with all the High Contracting Parties, the International Committee of the Red Cross and the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, whether a conference should be convened to consider the proposed amendment.
2. The depositary shall invite to that conference all the High Contracting Parties as well as the Parties to the Geneva Conventions, whether or not they are signatories of this Protocol.

Article 14

Denunciation

1. In case a High Contracting Party should denounce this Protocol, the denunciation shall only take effect one year after receipt of the instrument of denunciation. If, however, on the expiry of that year the denouncing Party is engaged in a situation of armed conflict or occupation, the denunciation shall not take effect before the end of the armed conflict or occupation.
2. The denunciation shall be notified in writing to the depositary, which shall transmit it to all the High Contracting Parties.
3. The denunciation shall have effect only in respect of the denouncing Party.

4. Any denunciation under paragraph 1 shall not affect the obligations already incurred, by reason of the armed conflict or occupation, under this Protocol by such denouncing Party in respect of any act committed before this denunciation becomes effective.

Article 15 Notifications

The depositary shall inform the High Contracting Parties as well as the Parties to the Geneva Conventions, whether or not they are signatories of this Protocol, of:

- a) signatures affixed to this Protocol and the deposit of instruments of ratification and accession under Articles 8, 9 and 10;
- b) the date of entry into force of this Protocol under Article 11 within ten days of said entry into force;
- c) communications received under Article 13;
- d) denunciations under Article 14.

Article 16 Registration

1. After its entry into force, this Protocol shall be transmitted by the depositary to the Secretariat of the United Nations for registration and publication, in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

2. The depositary shall also inform the Secretariat of the United Nations of all ratifications, accessions and denunciations received by it with respect to this Protocol.

Article 17 Authentic texts

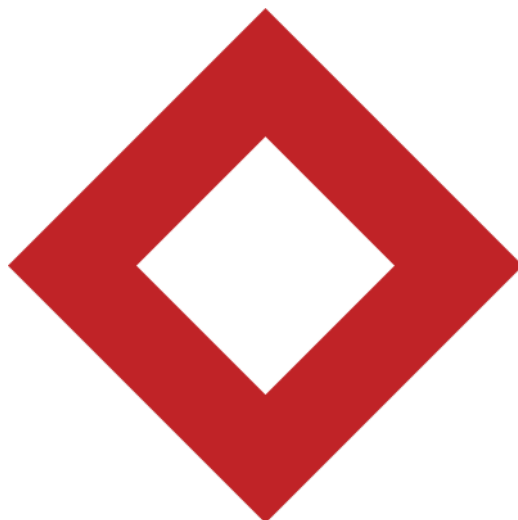
The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the depositary, which shall transmit certified true copies thereof to all the Parties to the Geneva Conventions.

ANNEX **THIRD PROTOCOL EMBLEM**

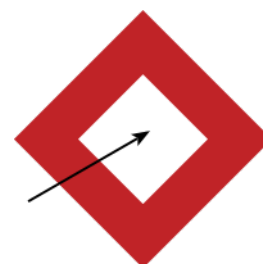
(Article 2, paragraph 2 and Article 3, paragraph 1 of the Protocol)

Article 1

Distinctive emblem

Article 2
Indicative use of the third protocol emblem

Incorporation in accordance with Art. 3

DOPUNSKI PROTOKOL UZ ŽENEVSKE KONVENCIJE OD 12. AVGUSTA 1949. O USVAJANJU DODATNOG ZNAKA RASPOZNAVANJA (PROTOKOL III)

Preambula

Visoke strane ugovornice,

(PP1) *Ponovo potvrđujući* odredbe Ženevskih konvencija od 12. avgusta 1949. (posebno čl. 26, 38, 42. i 44. Prve Ženevske konvencije) i, u slučajevima kad su primjenjivi, njihovih Dopunskih protokola od 8. juna 1977 (posebno čl. 18. i 38. Dopunskog protokola I i člana 12. Dopunskog protokola II), koji se odnose na upotrebu znaka raspoznavanja,

(PP2) *U želji* da dopune pomenute odredbe u cilju jačanja njihovog zaštitnog značaja i univerzalnog karaktera,

(PP3) *Konstatujući* da ovaj protokol ne šteti prizatom pravu Visokih strana ugovornica da i dalje koriste znakove u skladu sa svojim obavezama na osnovu Ženevskih konvencija i, kad su primjenljivi, njihovih Dopunskih protokola,

(PP4) *Podsjećajući* da obaveza poštovanja lica i objekata zaštićenih prema Ženevskim konvencijama i njihovim Dopunskim protokolima proističe iz njihovog zaštićenog statusa na osnovu međunarodnog prava i ne zavisi od upotrebe znakova raspoznavanja, oznaka ili signala,

(PP5) *Ističući* da znakovi raspoznavanja nemaju vjerski, etnički, rasni, regionalni ili politički značaj,

(PP6) *Ističući važnost* obezbjeđivanja punog poštovanja obaveza koje se odnose na znakove raspoznavanja priznate u Ženevskim konvencijama i, kad su primjenjivi, Dopunskim protokolima,

(PP7) *Podsjećajući* da član 44. Prve ženevske konvencije pravi razliku između zaštitne upotrebe i indikativne upotrebe znakova raspoznavanja,

(PP8) *Podsjećajući* dalje da nacionalna društva koja djeluju na teritoriji druge države moraju obezbjediti da se znakovi, koje namjeravaju da koriste u okviru svog djelovanja u zemlji gdje se to djelovanje obavlja, mogu koristiti u toj zemlji, kao i u zemlji ili zemljama tranzita,
(PP9) *Priznajući* poteškoće koje neke države i nacionalna društva imaju prilikom korišćenja postojećih znakova raspoznavanja,
(PP10) *Konstatujući* rješenost Međunarodnog komiteta Crvenog krsta, Međunarodne federacije društava Crvenog krsta i Crvenog polumeseca, kao i Međunarodnog pokreta Crvenog krsta i Crvenog polumeseca da zadrže postojeće znakove i nazive,
Saglasile su se o sledećem:

Član 1

Poštovanje i područje primjene protokola

1. Visoke strane ugovornice se obavezuju da poštuju i obezbjede poštovanje ovog protokola u svim okolnostima.
2. Ovaj protokol ponovo potvrđuje i dopunjuje odredbe četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949 (u daljem tekstu: Ženevske konvencije) i, kad su primjenjivi, njihova dva dopunska protokola od 8. juna 1977 (u daljem tekstu: Dopunski protokoli od 1977) koji se odnose na znakove raspoznavanja, naime, na crveni krst, crveni polumesec i crvenog lava i sunce i koji se primjenjuju u istim slučajevima koji se navode u ovim odredbama.

Član 2

Znakovi raspoznavanja

1. Ovaj protokol priznaje dodatni znak raspoznavanja, kao dodatak i u istu svrhu kao znakovi raspoznavanja iz Ženevskih konvencija. Znakovi raspoznavanja uživaju ravnopravan status.
2. Ovaj dodatni znak raspoznavanja se sastoji od crvenog okvira u obliku kvadrata, postavljenog na tjemenu, na bijelom polju, na način koji odgovara ilustraciji u dodatku ovog protokola. Ovaj znak raspoznavanja se u ovom protokolu naziva "znak iz Trećeg protokola".
3. Uslovi za korišćenje i poštovanje znaka iz Trećeg protokola identični su sa uslovima koji važe za znake raspoznavanja utvrđene Ženevskim konvencijama i, kad su primjenjivi, Dopunskim protokolima od 1977.
4. Sanitetsko i vjersko osoblje oružanih snaga Visokih strana ugovornica može, ne utičući na njihove postojeće znakove, privremeno koristiti znak raspoznavanja iz stava 1. ovog člana u cilju jačanja zaštite.

Član 3

Indikativna upotreba znaka iz Trećeg protokola

1. Nacionalna društva onih Visokih strana ugovornica koje odluče da koriste znak iz Trećeg protokola mogu, koristeći znak u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonodavstvom, da se opredijele da u njega uključe, u indikativne svrhe:
  - a. znak raspoznavanja koji priznaju Ženevske konvencije ili kombinaciju ovih znakova; ili
  - b. drugi znak koji je bio u efektivnoj upotrebi od strane Visoke strane ugovornice, a o kome su preko depozitara obavještene druge Visoke strane ugovornice i Međunarodni komitet Crvenog krsta, prije usvajanja ovog protokola.
2. Nacionalno društvo koje se opredjeli da unutar znaka iz Trećeg protokola uključi još neki znak u skladu sa stavom 1, može, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, koristiti taj znak i isticati ga na svojoj teritoriji.
3. Nacionalna društva mogu, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom i u posebnim okolnostima, radi olakšavanja njihovog rada, privremeno koristiti znak raspoznavanja iz člana 2. ovog protokola.

4. Ovaj član ne utiče na pravni status znakova raspoznavanja koje priznaju Ženevske konvencije i ovaj protokol, niti na pravni status bilo kog znaka koji je uključen za indikativne svrhe, u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 4

Međunarodni komitet Crvenog krsta i Međunarodna federacija društava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca

Međunarodni komitet Crvenog krsta i Međunarodna federacija društava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca i njihovo ovlašćeno osoblje mogu, u izuzetnim okolnostima i radi olakšanja njihovog rada, koristiti znak raspoznavanja iz člana 2. ovog protokola.

Član 5

Misije pod okriljem Ujedinjenih nacija

Sanitetsko i vjersko osoblje koje učestvuje u operacijama pod okriljem Ujedinjenih nacija može, na osnovu dogovora između država učesnica, koristiti jedan od znakova raspoznavanja navedenih u čl. 1. i 2.

Član 6

Sprečavanje i suzbijanje zloupotreba

1. Odredbe Ženevskih konvencija i, kad su primjenjivi, Dopunskih protokola od 1977, koje se odnose na sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe znakova raspoznavanja jednako se primjenjuju i na znak iz Trećeg protokola. Visoke strane ugovornice će naročito preduzimati mjere neophodne za sprečavanje i suzbijanje zloupotrebe znakova raspoznavanja, navedenih u čl. 1. i 2. i njihovih naziva, uključujući i nepravilnu upotrebu, kao i korišćenje svakog znaka ili naziva koji predstavlja imitaciju.

2. Bez obzira na stav 1, Visoke strane ugovornice mogu dozvoliti ranijim korisnicima znaka iz Trećeg protokola ili nekog drugog znaka koji predstavlja njegovu imitaciju, da nastave sa upotrebom, pod uslovom da ta upotreba ne bude takva da izgleda da, u vrijeme oružanog sukoba, ovlašćuje na zaštitu iz Ženevskih konvencija i, kad su primjenjivi, Dopunskih protokola od 1977, i pod uslovom da su prava na takvu upotrebu stečena prije usvajanja ovog protokola.

Član 7

Širenje znanja

Visoke strane ugovornice obavezuju se da će, u vrijeme mira, kao i u vrijeme oružanog sukoba, što je više moguće širiti znanje o ovom protokolu u svojim zemljama i, naročito, uključiti ga u programe vojne obuke i podsticati njegovo izučavanje među civilnim stanovništvom, tako da se sa ovim instrumentom upoznaju oružane snage i civilno stanovništvo.

Član 8

Potpisivanje

Ovaj protokol biće otvoren za potpisivanje članicama Ženevskih konvencija na dan njegovog usvajanja i ostaće otvoren za potpisivanje za period od 12 mjeseci.

Član 9

Ratifikacija

Ovaj protokol podliježe ratifikaciji u što kraćem roku. Ratifikacioni instrumenti se deponuju kod Švajcarskog saveznog vijeća, depozitara Ženevskih konvencija i Dopunskih protokola od 1977.

Član 10

Pristupanje

Ovom protokolu može pristupiti svaka članica Ženevskih konvencija koja ga nije potpisala. Instrument o pristupanju se deponuje kod depozitara.

Član 11

Stupanje na snagu

1. Ovaj protokol stupa na snagu šest mjeseci nakon deponovanja dva instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.
2. Za svaku članicu Ženevskih konvencija koja ga ratifikuje ili mu pristupi, ovaj protokol stupa na snagu nakon šest mjeseci od dana deponovanja instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju od strane te članice.

Član 12

Ugovorni odnosi nakon stupanja na snagu ovog protokola

1. U slučaju kad su članice Ženevskih konvencija i članice ovog protokola, primjenjuju se konvencije dopunjene ovim protokolom.
2. U slučaju kad ovaj protokol ne obavezuje jednu od strana u sukobu, članice ovog protokola ostaju obavezane njime u svojim međusobnim odnosima. One će biti obavezane ovim protokolom i u odnosu na svaku stranu koja nije obavezana njime, ako ona prihvati da primjenjuje njegove odredbe.

Član 13

Izmjene i dopune

1. Svaka Visoka strana ugovornica može predložiti izmjene i dopune ovog protokola. Tekst svake predložene izmjene i dopune dostavlja se depozitaru koji, nakon konsultacija sa svim Visokim stranama ugovornicama, Međunarodnim komitetom Crvenog krsta i Međunarodnom federacijom društava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca, odlučuje o održavanju konferencije radi razmatranja predloženih izmena.
2. Depozitar poziva na konferenciju sve Visoke strane ugovornice, kao i članice Ženevskih konvencija bez obzira da li su potpisnice ovog protokola.

Član 14

Otkazivanje

1. U slučaju da Visoka strana ugovornica otkáže ovaj protokol, otkazivanje stupa na snagu godinu dana posle prijema instrumenta o otkazivanju. Međutim, ako je na isteku te godine članica koja otkazuje protokol angažovana u oružanom sukobu ili okupaciji, otkazivanje neće stupiti na snagu prije završetka oružanog sukoba ili okupacije.
2. O otkazivanju se pismenim putem obaveštava depozitar, koji prosljeđuje obavještenje svim Visokim stranama ugovornicama.
3. Otkazivanje važi samo za članicu koja otkazuje.
4. Bilo koje otkazivanje iz stava 1. ne utiče na obaveze koje je, po ovom protokolu, zbog oružanog sukoba ili okupacije, preuzela članica koja otkazuje, u pogledu bilo kog akta izvršenog prije nego što je otkazivanje stupilo na snagu.

Član 15

Notifikacije

Depozitar obavještava Visoke strane ugovornice, kao i sve članice Ženevskih konvencija, bez obzira da li su potpisnice ovog protokola ili nijesu, o sledećem:

- a) potpisivanju ovog protokola i deponovanju instrumenta o ratifikaciji i pristupanju, prema čl. 8, 9. i 10;
- b) datumu stupanja na snagu ovog protokola prema članu 11, u roku od 10 dana od dana stupanja na snagu;

- s) primljenim obaveštenjima na osnovu člana 13;
- d) otkazivanjima, prema članu 14.

Član 16 **Registrowanje**

1. Nakon stupanja na snagu, depozitar dostavlja ovaj protokol Sekretarijatu Ujedinjenih nacija, radi registrovanja i objavljivanja, u skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija.
2. Depozitar, takođe, obavještava Sekretarijat Ujedinjenih nacija o svim ratifikacijama, pristupanjima i otkazivanjima koje primi u pogledu ovog protokola.

Član 17 **Autentični tekstovi**

Original ovog protokola, na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom, koji su svi jednako autentični tekstovi, deponuje se kod depozitara, koji dostavlja ovjerene primjerke svim članicama Ženevskih konvencija.

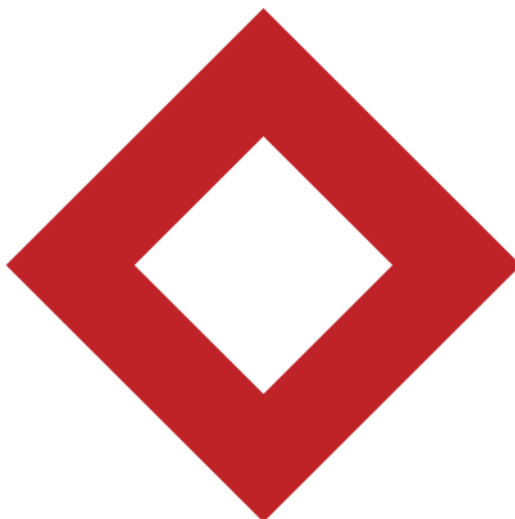
PRILOG

ZNAK TREĆEG PROTOKOLA

(član 2. stav 2. i član 3. stav 1. Protokola)

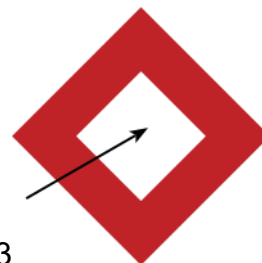
Član 1

Znak raspoznavanja

Član 2

Naznaka upotrebe znaka Trećeg protokola

Osnivanje se vrši u skladu sa članom 3

.....

.....

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori“.